

Ikäihmisten neuvoston esitys Mäntsälän kunnan seniorityöntekijästä 15.3.2023

Ikäinstituutin mukaan ikäihmisten arjessa näkyy ja tulee jatkossakin näkymään haasteet, joita maailmanpoliittinen tilanne, inflaatio, koronan luoma toimintakyky- ja hoivavelka sekä digitalisaatio tuovat tullessaan. Sen lisäksi, että ikäihmisten toimintakyvyssä on havaittu merkitsevä pudotus koronapandemian aikana ja maailmantilanne on haastanut heidän mielen hyvinvointiaan, myös juuri aloittaneiden hyvinvointialueiden resurssivajeet vaikeuttavat ikäihmisten tarpeita vastaavien palvelujen saantia. Tämä korostaa etenkin kunnissa tehtävän ennaltaehkäisevän työn merkitystä.

Mäntsälässä ikäihmisten asioita ajaa ikäihmisten neuvosto, minkä lisäksi kunta järjestää useita liikuntaryhmiä ikääntyneille. Digiopastusta annetaan kirjastolla ja hyvinvointilautakunta on syksyllä 2022 tehnyt päätöksen ikäihmisten ennaltaehkäisevän päivätoiminnan käynnistämisestä keskustan alueella. Sivukylillä toimintaa ikäihmisille on huomattavasti vähemmän. Kunnan omien palvelujen lisäksi eläkeläisjärjestöjen ja muiden järjestöjen ikäihmisille suunnattu virikkeellinen toiminta on Mäntsälässä runsasta. Kunta tukee järjestöjen toimintaa avustuksin ja tarjoamalla järjestöjen käyttöön maksuttomia kokoustiloja.

Mäntsälässä 20,2 % väestöstä on yli 65-vuotiaita (noin 4200 hlö). Tästä huolimatta Mäntsälässä ei ole omaa seniorityöntekijää, joka vastaisi ikäihmisten asioista kuntatasolla yhteistyössä hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa tukien ikäihmisten hyvinvointia, toimintakykyä ja terveyttä. Ikäihmisten päivätoiminnan pohjaksi tehdyn kyselyn perusteella ikäihmisten tarpeet ovat moninaiset eikä pelkkä päivätoiminta vastaa niihin. Ikäihmiset kaipaavat tietoa esimerkiksi terveyden ylläpitämisestä, terveysaseman palveluista, ravitsemuksesta, sosiaaliturva-avustuksista, Mäntsälän alueen palveluista, ikääntyvien asumisen vaihtoehtoista sekä digipalveluista. Vastauksista ilmeni myös, että ikäihmiset kaipaavat tahoja, jolta he voivat kysyä neuvoja mieltä painaviin asioihin. Tiedon etsimistä nykyisellään haastaa tiedon sirpaleisuus. Tietoa on paljon, mutta se on eri paikoissa, minkä lisäksi tiedon löytäminen edellyttää usein digiosaamista ja -asiointia, mikä saattaa olla vierasta osalle ikäihmisistä. Ikäihmisten neuvoston näkemyksen mukaan olisikin tärkeää, että kunnassa työskentelisi henkilö, jolla olisi kokonais käsitys ikäihmisten erityispiirteistä sekä kunnan, hyvinvointialueen ja järjestöjen ikäihmisille suunnatuista palveluista, ja johon ikäihmiset voisivat ottaa suoraan yhteyttä tiedon tarpeen ilmetessä.

Mäntsälän lähikunnista Askolassa, Myrskylässä ja Pukkilassa toimii tällä hetkellä omat seniorityöntekijät ja myös Järvenpäässä toimii erillinen senioriasiantuntija osana hyvinvoinnin edistämisen palveluja. Pornaisten osalta seniorityöntekijästä (hyvinvointikoordinaattorin toimi/virka) on jätetty valtuustoaloite tammikuussa 2023. Kuntien seniorityöntekijät muun muassa järjestävät päivätoimintaa, avustavat ikäihmisiä sosiaaliturva-avustusten ja muun asioinnin kanssa, koostavat ikäihmisten koteihin toimitettavia tapahtumalehtisiä ja koordinoivat ikäihmisten hankkeita.

Ikäihmisten määrän vain lisääntyessä, keskeistä on, että kunnan palvelujen kautta tuetaan onnistunutta ikääntymistä. Ikäinstituutin mukaan väestöpolitiikan tasolla onnistunutta ikääntymistä tarkastellaan toimintakyvyn säilymisen ja vähäisemmän palvelutarpeen näkökulmasta. Yksilön kohdalla onnistunut vanheneminen on kuitenkin ennen kaikkea elämänlaatua, toimintakykyä ja osallisuutta - terveitä ja toimintakykyisiä elinvuosia elämänskaaren loppuun saakka. Kaikkeen edellä mainittuun vedoten, Ikäihmisten neuvosto esittää Mäntsälään palkattavaksi seniorityöntekijää, joka vastaisi kunnan ikäihmisten palvelujen suunnittelusta, kehittämisestä, koordinoinnista ja toteuttamisesta.